

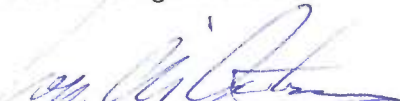
Uppföljande granskning - "Implementering och efterlevnad av reglemente för intern kontroll"

Granskningen av landstingets implementering och efterlevnad av intern kontroll som genomfördes 2012 inriktades på det reglemente som landstingsfullmäktige fastställde 2010, ett reglemente som tillsammans med tillämpningsanvisningar preciserar regler, ansvar och organisation. I den granskning som genomfördes 2012 gjordes bedömningen att implementering och efterlevnad av reglemente för intern kontroll kunde utvecklas. Med anledning av vad som framkom i granskningen har revisorerna bedömt det som angeläget att göra en uppföljande granskning. Syftet var att undersöka vilka åtgärder landstingsstyrelsen har vidtagit till följd av de synpunkter som lämnades i revisionsrapporten samt bedöma i vilken utsträckning granskningens rekommendationer beaktats och implementerats.

I den uppföljande granskningen konstateras att ett flertal förbättringar har genomförts, men också att några förbättringsområden kvarstår. Vi noterar att 2014 är första året då uppföljning av den interna kontrollen sker helt i enlighet med de nya riktlinjerna. Det fortsatta arbetet med riskbedömningar, interna kontrollplaner samt uppföljning kommer att kunna utvärderas och utvecklas mot bakgrund av vad som framkommer i rapporteringen under 2015. Med anledning av den uppföljning som gjorts vill vi påtala några faktorer som vi anser vara av stor vikt i det fortsatta utvecklingsarbetet:

- Att arbeta strukturerat med riskbedömningar.
- Landstingsstyrelsen bör ta aktiv del i arbetet med riskanalyser.
- Att återrapportering sker på ett strukturerat och tydligt sätt.
- Landstingsstyrelsens ställningstagande gällande intern kontroll ska motiveras på ett tydligt sätt.
- Att tillse att rapportering av den interna kontrollen sker till landstingets revisorer.

För landstingets revisorer



Sven-Åke Gustavsson

Ordf.

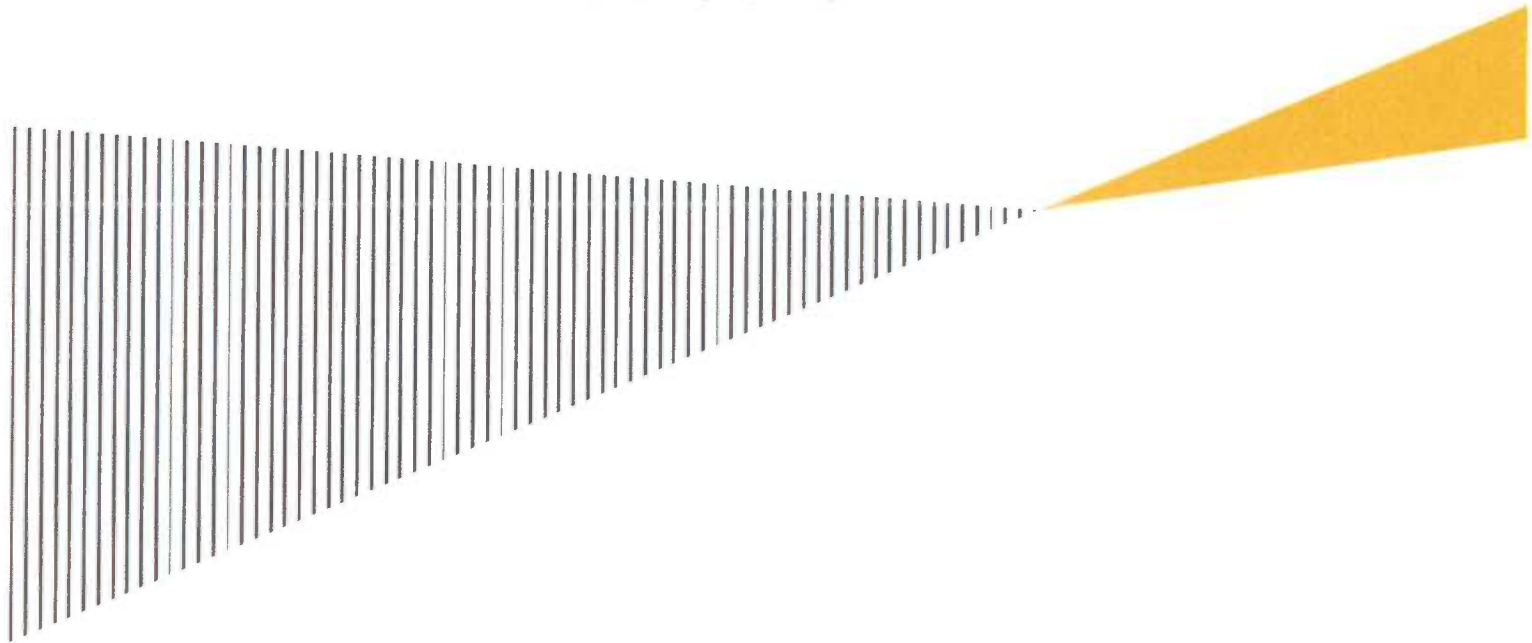


Jan Sahlin

Vice ordf.

Landstinget Kronoberg

Uppföljande granskning- Implementering
och efterlevnad av reglemente för intern
kontroll (2012)



EY

Building a better
working world

Innehåll

1. Inledning.....	2
1.1. Bakgrund	2
1.2. Syfte och avgränsning	2
1.3. Metod	2
1.4. Ursprungliga revisionsfrågor och lämnade rekommendationer.....	2
2. Granskningens bedömningar och rekommendationer	3
2.1 Upprättande av intern kontrollplan	3
2.1.1 Lämnade rekommendationer	3
2.2 Genomförande av beslutade kontrollåtgärder och återrapportering till landstingsstyrelsen.....	4
2.2.1 Lämnade rekommendationer	5

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Granskningen av landstingets implementering och efterlevnad av intern kontroll som genomfördes 2012 inriktades på det reglemente som landstingsfullmäktige fastställde 2010, ett reglemente som tillsammans med tillämpningsanvisningar preciserar regler, ansvar och organisation. I den granskning som genomfördes 2012 gjordes bedömningen att implementering och efterlevnad av reglemente för intern kontroll kunde utvecklas.

Granskningen visade att det pågick ett landstingsövergripande utvecklingsarbete för att konkretisera reglemente och anvisningar för intern styrning och kontroll. Landstinget genomförde styråtgärder i planerings- och uppföljningsprocessen för att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig verksamhet. Centrumchefer och centrumcontrollers diskuterade innebörden av intern styrning och kontroll samt hur arbetet skulle struktureras och integreras i landstingets övriga lednings- och uppföljningsprocesser. En variation av metoder och verktyg användes. I granskningen framkom det även att de landstingsövergripande processerna inte behandlats eller fastställts av landstingsledning eller styrelse. Landstinget hade inte genomfört en samlad riskanalys som grund för de områden som angavs i mallen. Det fanns ett behov av att utveckla systematiken i arbetet med riskanalyser och det saknades en samlad återrapportering av det interna kontrollarbetet. Återrapportering av centrumen var begränsad.

1.2. Syfte och avgränsning

Syftet är att undersöka vilka åtgärder landstingsstyrelsen har vidtagit till följd av de synpunkter som lämnades i revisionsrapporten samt bedöma i vilken utsträckning granskningens rekommendationer beaktats och implementerats.

1.3. Metod

Granskningen har genomförts som en intervju- och dokumentstudie.

1.4. Ursprungliga revisionsfrågor och lämnade rekommendationer

Bakgrunden till 2012 års granskning var att landstingsfullmäktige fastställde ett reglemente för intern styrning och kontroll med tillämpningsanvisningar. Syftet med granskningen var att bedöma om landstingsstyrelsen uppfyllt sina åtaganden med anledning av reglemente för intern kontroll. Granskningen som gjordes konkretiserades i följande revisionsfrågor:

- ▶ Har reglementet på vederbörligt sätt konkretiserat i en kontrollplan?
- ▶ Har beslutade kontrollåtgärder genomförts?
- ▶ Är kontrollerna genomförda på ett tillfredställande sätt, dvs. är kontrollerna genomförda med tillräcklig kvalitet så att de bidrar till förbättrad styrning och kontroll?
- ▶ Är resultatet av kontrollerna kvalitativt redovisade tillbaka till landstingsstyrelse respektive fullmäktige?

Mot bakgrund av granskningens resultat föreslogs följande:

- ▶ Landstingsstyrelsen och centrumledningar bör genomföra och dokumentera systematiska riskanalyser/riskbedömningar som grund för planering, prioritering och uppföljning av intern kontroll.
- ▶ Landstingsstyrelsen bör fastställa den lanstingsövergripande interna kontrollplanen mot bakgrund av genomförd riskanalys/riskbedömning.
- ▶ Centrumen bör utveckla återrapporteringen av genomförda uppföljningar så att de ger samlad information om hur kontrollerna genomförts, vilket resultat som har uppnåtts samt vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av uppmärksammade brister.
- ▶ Landstingsdirektören bör återrapportera resultatet av granskningen av den interna kontrollen till landstingsstyrelsen. Tillse att rapportering samtidigt sker till landstingets revisorer.
- ▶ Landstingsstyrelsen bör utvärdera landstingets samlade system för intern kontroll samt besluta om relevanta förändringar.
- ▶ Landstingsstyrelsen bör inhämta information om hur den interna kontrollen i de hel och delägda bolagen och övriga intresseorganisationer fungerar.

2. Granskningens bedömningar och rekommendationer

2.1 Upprättande av intern kontrollplan

I granskningen från 2012 kunde det konstateras att landstinget utarbetat en landstingsövergripande mall för intern kontroll. De gemensamma riskområdena som pekades ut hade sitt ursprung i diskussioner mellan centrumcontrollers och centrumchefer. Valet av de landstingsövergripande processerna hade inte behandlats eller fastställts av landstingsledning eller styrelse. Landstinget hade inte genomfört en samlad riskanalys/bedömning som grund för de områden som angavs i mallen.

Det fanns ett behov av att utveckla systematiken i arbetet med riskanalyser/riskbedömningar som grund för planering, prioritering och uppföljning av intern kontroll. Det borde göras en årlig riskbedömning på såväl övergripande nivå som på centrum nivå vilket skulle resultera i kontrollplaner som täcker in ytterligare riskområden kopplade till centrala processer inom respektive verksamhet.

Under 2014 har ansvaret för arbetet med interna kontrollplaner flyttats från landstingets centrala ekonomienhet till enheten för krisberedskap. Anledningen härtill är att den interna kontrollplanen omfattar landstingets hela verksamhet och inte bara frågor som berör redovisning och ekonomi. Enheten för krisberedskap har till uppgift att hantera risk- och sårbarhetsanalyser där de organiserar och sammanställer riskanalyser.

2.1.1 Lämnade rekommendationer

I detta avsnitt bedöms i vilken utsträckning granskningens rekommendationer beaktats och implementerats.

"Landstingsstyrelsen och centrumledningar bör genomföra och dokumentera systematiska riskanalyser/riskbedömningar som grund för planering, prioritering och uppföljning av intern kontroll."

”Landstingsstyrelsen bör fastställa den landstingsövergripande interna kontrollplanen mot bakgrund av genomförd riskanalys/riskbedömning.”

Status 2014

Reglementet för intern styrning och kontroll har inte reviderats sedan det fastställdes 2009.

Den landstingsövergripande interna kontrollplanen för 2014 beslutades av landstingsstyrelsen i juni 2013. Stabschefer inom landstinget utsåg representanter utifrån sina respektive ansvarsområden att ingå i en arbetsgrupp. Kritiska områden kartlades och bedömdes utifrån en konsekvens- och sannolikhetsanalys. Därefter identifierades kontroller i de processer som påverkar dessa områden. Landstingsdirektören deltog i arbetsgruppens arbete med att ta fram den landstingsövergripande planen. Då arbetet med landstingets ansträngda ekonomi under perioden var i stort fokus, tillsammans med tillsättande av ny landstingsdirektör, blev arbetet försenat och riskanalysen inte fullt ut genomarbetad. Riskanalysen ingick inte i beslutsunderlaget till landstingsstyrelsen och godkändes därför inte formellt av styrelsen.

Den landstingsgemensamma interna kontrollplanen för år 2015 är behandlad och godkänd av landstingsstyrelsen den 15 maj 2014. Denna är i huvudsak lik planen för 2014. Landstingsdirektör, ekonomidirektör och redovisningschef har gått igenom planen och dess riskbedömningar och gjort mindre justeringar. I väntan på att resultatet för 2014 ska rapporteras till landstingsstyrelsen har man valt att inte göra några större förändringar för 2015. Resultatet från rapporteringen tillsammans med övriga bedömningar ska ligga till grund för framtagande av plan för år 2016.

Anvisningar avseende riskbedömningar och interna kontrollplaner lämnades till landstingets olika centrum tillsammans med anvisningar för verksamhetsplanen i juni 2013. Centrumledningarna har påbörjat sitt arbete kring risk- och väsentlighetsanalysen och har kommit olika långt i sitt arbete. Exempel på detta är att vissa centrum påbörjat sitt arbete genom att förtydliga syftet med kontrollmomentet, ange hur kontrollmomentet ska genomföras och vem som är kontrollansvarig. För en stor del av centrumen saknas en bedömning av sannolikhet och konsekvens.

Vår bedömning

Vi kan konstatera att arbetet med att utveckla interna kontrollplaner som vilar på riskanalyser/riskbedömningar har förbättrats sedan genomförd granskning 2012. Det föreligger fortsatta förbättringsmöjligheter i systematiken i arbetssättet samt dokumentationen härav. Vi gör denna bedömning mot bakgrund av att riskanalyser inte fullt ut genomarbetades för 2014 samt att 2015 års interna kontrollplan, i väntan på rapportering från 2014, inte föregåtts av något strukturerat eller dokumenterat arbete med riskanalyser och dess bedömningar.

Vi vill återigen påtala vikten av att landstingsstyrelsen aktiv tar del i arbetet med riskanalyser och bedömningar för att tillse att den interna kontrollplanen säkrar en tillfredsställande uppföljning av hur den interna kontrollen fungerar.

2.2 Genomförande av beslutade kontrollåtgärder och återrapportering till landstingsstyrelsen.

Den bedömningen som gjordes i 2012 års granskning var att centrumens återrapportering av genomförda kontrollåtgärder var begränsad. Mot den bakgrunden var det svårt att bedöma

om kontrollerna var genomförda med tillräcklig kvalitet så att de bidrog till förbättrad intern styrning och kontroll.

I granskningen från 2012 konstaterades att det krävdes ett utvecklingsarbete för att säkerställa tillräcklig kvalitet i de kontrollåtgärder som genomförts. Det vill säga att uppföljningen bör ha genomförts på ett tydligare sätt där det framgått hur kontrollerna har genomförts, vilket resultat som uppnåtts samt vilka åtgärder som vidtagits med anledning av de uppmärksammade bristerna. Resultatet av den granskning som gjordes borde ha rapporterats till Landstingsstyrelsen. Underlaget är en förutsättning för att styrelsen ska tillse att det finns en god intern kontroll och för att de ska kunna göra en utvärdering av landstingets samlade system samt kunna ta beslut om relevanta förändringar.

2.2.1 Lämnade rekommendationer

I detta avsnitt bedöms i vilken utsträckning granskningens rekommendationer beaktats och implementerats.

"Centrumen bör utveckla återrapporteringen av genomförda uppföljningar så att de ger samlad information om hur kontrollerna genomförts, vilket resultat som har uppnåtts samt vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av uppmärksammade brister."

Status 2014

2013 års återrapportering av genomförda uppföljningar från centrumen var begränsad. I rapporteringen saknas vissa väsentliga delar, såsom hur kontrollen genomförts, vilken rutin som använts samt en utvärdering av resultatet.

"Landstingsdirektören bör återrapportera resultatet av granskningen av den interna kontrollen till landstingsstyrelsen. Tillse att rapportering samtidigt sker till landstingets revisorer."

"Landstingsstyrelsen bör utvärdera landstingets samlade system för intern kontroll samt besluta om relevanta förändringar."

Status 2014

Landstingsdirektören har återrapporterat resultatet av granskningen för 2012 till landstingsstyrelsen. Landstingsstyrelsen beslutade, efter godkännande av rapport för uppföljning av intern styrning och kontroll, att Landstinget Kronoberg bedöms ha en ändamålsenlig och tillfredställande intern styrning och kontroll. Beslutet föregicks av en omröstning.

Återrapportering av resultat från granskning av den interna kontrollen för 2013 har gjorts till landstingsstyrelsen den 8 april 2014. Styrelsen beslutar att godkänna granskningen och att Landstinget Kronoberg bedöms ha en ändamålsenlig och tillfredsställande intern styrning och kontroll.

Någon rapportering till landstingets revisorer har inte skett i enlighet med reglementet.

Vår bedömning

Landstingets regler gällande återrapportering från centrum till landstingsdirektör har skett i enlighet med fastställt reglemente. Därutöver har landstingsdirektören, i enlighet med reglementet, sammanställt och rapporterat resultat av granskningen till landstingsstyrelsen, vilka mot bakgrund av detta har utvärderat den interna styrningen och kontrollen. Då vi noterat att

återrapporteringen från verksamheten inte varit fullt ut tillfredsställande är det svårt att se hur styrelsen kommit fram till denna slutsats och vi anser att ställningstagandet bör motiveras på ett tydligare sätt. Vi gör även denna bedömning mot bakgrund av att bedömning och beslut om en tillfredsställande styrning och kontroll föregåtts av en omröstning.

"Landstingsstyrelsen bör inhämta information om hur den interna kontrollen i de hel och delägda bolagen och övriga intresseorganisationer fungerar."

Status 2014

Under 2013 gjordes en särskild granskning om landstingets styrning och uppsikt. I denna granskning gjordes bedömningen att aktiebolagen, stiftelser och regionförbundet inte hade en sammankoppling med styr- och planeringsprocessen. Landstingsstyrelsen ansågs sakna förutsättningar att då på ett meningsfullt sätt kunna bedöma huruvida bolagen genomfört sitt uppdrag på ett effektivt sätt.

Landstingsstyrelsen har under 2014 arbetat fram riktlinjer för hur den interna kontrollen ska hanteras inom de hel- och delägda bolagen samt övriga intresseorganisationer. Information som landstingsstyrelsen årligen nu ska ta emot från de landstingsägda bolagen är en beskrivning av bolagets interna kontroll och hur den organiseras, hur man under året har följt upp den interna kontrollen samt en utvärdering av hur den interna kontrollen fungerar.

Vår bedömning

Vi noterar att landstinget har arbetat fram riktlinjer för hur den interna kontrollen i bolagen ska hanteras. Dessa riktlinjer bör kunna ligga till grund för en bedömning av bolagens interna kontroll.

Växjö den 10 november 2014

Kristina Lindstedt
EY